

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 109

Segiet – 13b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	2
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.5. Zwałowiska skały dołowej i mas ziemnych	II.1.1 Górnictwo	W	3
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.8. Wykopy, nasypy, obwałowania i kopce	I.1 Budownictwo	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.11. Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze II.1.1 Górnictwo	W	11

A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych I.1 Budownictwo	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1. Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1 Budownictwo	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.2. Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	I.5 Planowanie przestrzenne VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.1. Zanikanie cennych kulturowo form inżynierijno-architektonicznych związanych z tradycyjnymi technikami drobnoskalowej produkcji i przetwórstwa	II.3.1 Zmiany technologii produkcji	W	12
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.5. Obszary przemysłowe	B.5.1. Degradacja, upadek i rozpad materialnej substancji historycznych, zabytkowych zakładów przemysłowych i rzemieślniczych oraz osiedli patronackich	V.1 Ekonomiczne. Niedostateczne środki finansowe	W,Z	9
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	3
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	3
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu.
2. Zagospodarowanie zwałowisk skały dołowej i mas ziemnych uwzględniające funkcje ekologiczne, przeciwoerozyjne, ochrony wód oraz w uzasadnionych przypadkach możliwość realizacji funkcji rekreacyjno-turystycznych.
3. Nieprzekształcanie lasów, zadrzewień lub użytków zielonych na inne formy użytkowania stwarzających zagrożenie erozyjne.
4. Stosowanie metod technicznych lub przyrodniczych ograniczania erozji i ruchów masowych.

5. Planowanie i realizacja obiektów budowlanych w sposób wykorzystujący potencjał topograficzny terenu dla harmonijnego wpisania ich w otaczający krajobraz.
6. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobliwych form rzeźby terenu, w tym historycznych form antropogenicznych dawnego górnictwa i budowy geologicznej, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie formy i jej przedpola widokowego.
7. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu terenów prowadzonej lub zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym zaleca się pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geoochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiającej, np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych, muraw kserotermicznych lub napiaskowych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

8. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu muraw naskalnych, napiaskowych i kserotermicznych; ochrona stanowisk chronionych gatunków flory i fauny.
9. Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach planowania przestrzennego, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.
10. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.
11. Ograniczanie barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań.
12. Zachowanie połączeń ekologicznych w krajobrazie, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

13. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
14. Realizacja nowej zabudowy na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planach ogólnych.
15. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych związanych z górnictwem, w tym prowadzenie niezbędnych prac konserwatorskich oraz dopuszczenie prac restauratorskich.
16. Rewitalizacja podlegających degradacji i dewastacji zabytkowych obiektów i zespołów przemysłowych.
17. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wysokościowych lub wielkopowierzchniowych oraz farm wiatrowych i fotowoltaicznych.
18. Zachowanie przedpola ekspozycji hałdy popłuczkowej (dominanta krajobrazu) poprzez niewprowadzanie zabudowy, w tym tymczasowej oraz nieumieszczanie tablic reklamowych, a także poprzez przeciwdziałanie zarastaniu.
19. Zachowanie punktów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji czynnej opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
20. Zachowanie walorów widokowych poprzez nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych wielkoformatowych (billboardów).
21. Przeciwdziałanie metodami organizacyjnymi niszczeniu hałdy popłuczkowej przez quady i crossy.

22. Zagospodarowanie terenów zieleni ochronnej, urządzonej krajobrazowo, kształtowanych na naziemnych obiektach zabytkowych górnictwa, takich jak m.in. hałda popłuczkowa wraz z usytuowanym na hałdzie obiektem architektury pomilitarnej, w sposób umożliwiający ich ekspozycję krajobrazową zgodnie z wymogami konserwatorskimi dla obiektów zabytkowych i zgodnie z zasadami rewaloryzacji i warunkami określonymi w przepisach szczególnych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

23. Usuwanie nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów, przeciwdziałanie możliwości dostępu do terenów nielegalnych wysypisk odpadów, a także właściwa rekultywacja terenów składowania odpadów i po uprzątnięciu odpadów.
24. Monitorowanie, szczególnie terenu Kamieniołomu Bobrowniki, pod kątem składowania odpadów.
25. Wyznaczenie na terenie Kamieniołomu Bobrowniki terenów ziemnych wałów z balustradami zabezpieczającymi przed dostępem do miejsc niebezpiecznych wokół wyrobisk wraz z rozmieszczonymi na nich tablicami ostrzegawczymi.